

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.249/2014/8. szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a dr. Litresits András ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a dr. Szőnyi Marcell ügyvéd által képviselt alperes ellen választottbíróági ítélet érvénytelenítése iránt a Fővárosi Törvényszék 9.G.42.808/2013/24. számú jogerős ítélete ellen a felperesek által 26. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket egyetemlegesen, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 635.000 (hatszázharmincötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá a felpereseket egyetemlegesen, hogy az illetékeljegyzési joguk folytán le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az államnak felhívásra fizessék meg.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek tulajdonában állt a **P.** Kft, melynek üzletrészeire 2008. április 4-én - hosszas előzetes egyeztetést követően - adásvételi szerződést kötöttek, s ennek alapján az alperes lett a társaság 100 %-os tulajdonosa. Az adásvételi szerződés 14.2. pontjában a felek megállapodtak, hogy a szerződéssel kapcsolatban

felmerült vitás kérdésben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett állandó Választottbíróság jár el.

Az adásvételi szerződés 3.1. pontja szerint a vételár két elemből épült fel:

- a) Előzetes ellenérték (1.521.000.000 Ft), melyet 2008 áprilisában az alperes teljes egészében megfizetett a felperesek részére.
- b) Halasztott ellenérték, mely 3 részből állt. Az első halasztott ellenérték egy előre rögzített és feltételesen megfizetett összeg volt - 255.000.000 Ft -, míg a halasztott ellenérték 2-t és halasztott ellenérték 3-at a társaság üzleti eredményei alapján kellett kiszámítani az adásvételt követő 2. és 3. évben. A halasztott ellenérték a társaságnak az átruházást követő időszak üzleti teljesítményén alapuló, ún. earn-out mechanizmust hozott létre, a halasztott ellenérték 2., 3. korrekciós vételár fizetésként szolgált a felperes eladók részére. Miután az alkalmazandó adójogszabályok alapján az alperesek kötelesek voltak a halasztott ellenérték 2., 3-ból várható bevételeik után már 2009 májusában árfolyamnyereség-adót fizetni, ehhez nyújtott forrást a vevő a 255.000.000 Ft megfizetésével azzal a feltétellel, hogy ha a halasztott ellenérték 2., 3. megfizetésére nem kerül sor, akkor az ezek adóvonzataként kifizetett összeget vissza kell fizetniük az eladóknak. Az alperes a 255.000.000 Ft-ot 2009. május 15-én megfizette a felpereseknek.

Az adásvételi szerződéssel egyidejűleg megkötött munkaszerződés szerint a II. r. felperes 3 éves határozott időtartamra - két másik személlyel együtt - ügyvezetője lett a társaságnak, munkaviszonya 2011. április 4-én szűnt meg.

A társaság tevékenysége a 2009-2010-es évben veszteséges volt, ezért a halasztott ellenérték 2., 3. összege 0 volt. 2011. február 11-én az alperes levélben közölte a felperesekkel, hogy a halasztott ellenérték 2., 3. alapján nem volt köteles utólagos fizetést teljesíteni a felpereseknek, ezért az adásvételi szerződés 7.1. (bb) pontjának megfelelően a felperesek kötelesek lesznek 255.000.000 Ft-ot az alperes részére 2011. augusztus 31-ig visszafizetni.

A felperesek 2011. szeptember 19-én írásban megerősítették, hogy a halasztott ellenérték 2., 3. összege 0 volt, álláspontjuk szerint azonban ez az alperes felróható, gondatlan üzletvitelének az eredménye. Az alperes szándékos, felróható magatartásával megghiúsította az adásvételi szerződés 3.10-3.11 pontjaiban foglaltak teljesülését.

Az alperes (választottbírósnál felperes) keresetében kérte a

Választottbíróstól, hogy egyetemlegesen kötelezze a felpereseket (választottbíróági alpereseket) 255.000.000 Ft és annak 2011. szeptember 1-től a kifizetés napjáig esedékes kamatai és az eljárási költség megfizetésére. Keresetét a szerződés 7.1. (bb) alpontjában foglaltakra alapította.

A választottbíróági alperesek kérték a kereset elutasítását és a választottbíróági felperes marasztalását az eljárás költségeiben. Kifejtették, hogy az adásvételi tárgyalások során a választottbíróági felperes ígéretet tett az üzleti eredmény növelésére, melyet - többek között - úgy kívánt elérni, hogy a társaság valamennyi beszállítójával újratárgyalja az árkondíciókat azok javítása érdekében, azonban az ígéretek nem teljesültek. Az újratárgyalt árkedvezmények következtében a társaság lényegesen előnytelenebb pozícióba került, mint korábban volt, a beszállítói kedvezményeket elvesztette, és két kulcsfontosságú munkatárs munkaviszonya is megszűnt a választottbíróági felperes utasítására. A választottbíróági felperes negatív hatású üzleti döntései hiúsították meg tehát a halasztott ellenérték 2., 3. kifizetését. A választottbíróági felperes a feltétel meghiúsulását maga idézte elő, ezért erre jogot nem alapíthat.

Kérték, a Választottbíróság kötelezze a választottbíróági felperest, hogy a közte és a II. r. választottbíróági alperes közötti levelezést csatolja be, valamint tanúbizonyítási indítványt terjesztettek elő a választottbíróági felperes által folytatott tárgyalások, a kedvezőtlen megállapodások és ezeknek a társaság eredményességére gyakorolt hatása megállapítása érdekében (a tanúvallomás egy részét közjegyzői okiratba csatoltan is benyújtották).

Viszontkeresetet is előterjesztettek 290.000.000 Ft értékben arra hivatkozva, hogy a választottbíróági felperes megszegte a társaság üzletmenetének bővítésére tett azon vállalásait, amellyel az alpereseket a társaság eladására rávette, és amelyre a választottbíróági alperesek az eladás során hagyatkoztak. A választottbíróági felperes kötelezettségszegése miatt maradt el a halasztott ellenérték 2, 3 fizetése, mely 290.000.000 Ft-ot tesz ki.

Másodlagosan kérték annak a megállapítását, hogy az adásvételi szerződés 7.1. (bb) alpontja érvénytelen a választottbíróági alperesek felperes általi megtévesztése miatt (Ptk. 235. §). A választottbíróági alperesek ugyanis mint jelentős feltételre és tényre hagyatkoztak a választottbíróági felperes bővítéssel kapcsolatos kötelezettségvállalásaira.

A választottbíróági felperes kérte a választottbíróági alperesek elsődleges és másodlagos viszontkeresetének elutasítását, állítva, hogy azoknak sem jogi, sem ténybeli alapja nincs. A szerződés tartalmazza a felek üzletrész adásvételre vonatkozó teljes

megállapodását, melyet maga a szerződés is rögzít 19.2. pontjában.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbíróság eljáró tanácsa három tárgyalást tartott. Az első tárgyaláson a felek úgy nyilatkoztak, hogy a Választottbíróság hatáskörével, illetve az eljáró tanács összetételével kapcsolatban észrevételük, kifogásuk nincs. A tárgyalásokon a felek további indítványokat, nyilatkozatokat tettek.

A Választottbíróság VB/12033 számú ítéletében egyetemenlegesen kötelezte a választottbírósági eljárás alpereseit, hogy 30 napon belül fizessenek meg a felperesnek 255.000.000 Ft-ot és ennek 2011. szeptember 1-től a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301. § szerinti mértékű késedelmi kamatát. A viszontkeresetet elutasította és rendelkezett az eljárás díjának viseléséről.

Az ítélet indokolásában elsőként megállapította, hogy a felek a szerződésükben kikötötték a Választottbíróság hatáskörét, és a felek az első tárgyaláson ezt megerősítették.

A felperes keresetét vizsgálva megállapította, hogy az adásvételi szerződés 7.1. (bb) pontjában írtak bekövetkeztek, ezért a választottbírósági alperesek visszafizetési kötelezettsége beállt. A választottbírósági alperesek nem tudták bizonyítani a szerződésben írt objektív körülményekkel szemben, hogy a felperes felróható magatartása eredményezte a 7.1. (bb) pontban írt feltétel bekövetkezését.

A Választottbíróság álláspontja szerint a felajánlott bizonyítási indítványok nem voltak alkalmasak arra, hogy a szerződés szövegében szereplő feltételeket kérdésessé tegyék, és erre a tanúmeghallgatások és a becsatolt iratok sem voltak alkalmasak, „ezért a Választottbíróság mellőzte a tanúk meghallgatását, mivel azok olyan tényeket nem igazolhattak volna, amik a szerződés egyértelmű rendelkezéseivel szemben más következtetésre vezethettek volna. Ugyancsak nem vezethetett eredményre az ügyvezetők közötti levelezésre vonatkozó bizonyítási indítvány”, „ugyanis ezen bizonyítási indítványok nem voltak alkalmasak arra, hogy a szerződés írott szövegével szemben annak tényleges, az írott szövegtől eltérő tartalmát bizonyítsák.”

Annak is jelentőséget tulajdonított a Választottbíróság, hogy a II. r. választottbírósági alperes az üzletrészek eladása után még három évig ügyvezetője volt a társaságnak, és ugyan korlátozottan, de részt vehetett a társaság ügyeinek irányításában és intézésében. Lényegesnek tartotta a szerződés 19.2. pontjában írt kikötést, mely szerint a szerződés a felek teljes megállapodását és megegyezését tartalmazza, és minden korábbi megállapodást hatálytalanít.

Az alperesek viszontkeresete vonatkozásában arra a következtetésre jutott, hogy a választottbírósági alperesek által állított választottbírósági felperesi kötelezettségeket az üzletrész adásvételi szerződés nem tartalmazza. Nincs rendelkezés arra

vonatkozóan, hogy az üzletrész megvásárlása után a választottbírószági felperes a tagi jogait hogyan gyakorolja. Ennek hiányában szerződésszegést nem lehet megállapítani, az elsődleges viszontkereset szerződésszegés, jogellenes magatartás hiányában nem lehet alapos.

A szerződés 19.2. pontjában foglalt kikötésre tekintettel a tanúbizonyítási indítványoknak és az okiratok becsatolására vonatkozó indítványoknak nem adott helyt, mert azok a szerződés egyértelmű rendelkezésével szemben eredményre nem vezethettek.

A másodlagos viszontkereseti kérelmet azzal az indokkal utasította el, hogy a Ptk. 210. § szerinti tévedés és akarati hiba nem következhet be olyan esetben, amikor az üzletrész adásvételi szerződést a felek egy hosszabb tárgyalássorozat eredményeként részletesen kidolgozták, annak rendelkezései világosak és egyértelműek. Az alperesek nem tudtak olyan körülményeket igazolni, amelyek alátámasztották volna, hogy a felperes okozta állítólagos tévedésüket, vagy megtévesztette volna őket. Erre vonatkozóan a szerződés világos rendelkezéseit értékelve a tanúmeghallgatások, illetve egyéb bizonyítási indítványok sem vezethettek eredményre.

A választottbírószági eljárás alperesei (a továbbiakban felperesek) keresetükben kérték a VB/12033 számú választottbírószági ítélet érvénytelenítését. Arra hivatkoztak, hogy az a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 55. § (1) bekezdés c) és e) pontja, valamint 55. § (2) bekezdés b) pontja alapján érvénytelen.

Kifogásolták, hogy a Választottbírószág valamennyi bizonyítási indítványukat mellőzte, holott a tanúk kihallgatása a tényállítások megítéléséhez és a jogvita elbírálásához elengedhetetlen lett volna. E tényre alapítva állították, hogy nem volt lehetőségük az ügyük előadására. A tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos joguk is sérült az indítványok indokolás nélküli mellőzésével, a tények, előadások figyelmen kívül hagyásával.

Tisztességtelennek és ezért semmisnek állították a választottbírószági szerződést tartalmazó kikötést. Előadták, hogy fogyasztóként írták alá az üzletrész adásvételi szerződést és a választottbírószági szerződést, nem értették annak jelentését, tartalmával nem voltak tisztában.

Az eljáró tanács nem tett eleget kapcsolat-feltérési kötelezettségének. A választottbírószági felperes jogi képviselőjét ugyanis olyan meghatalmazott ügyvédi iroda látta el, amelynek tagja szerepel az állandó Választottbírószág választottbírói névjegyzékében.

Állították, hogy a Választottbírószág az eljárása során és határozatának meghozatalakor nem vette figyelembe a Választottbírószági Eljárási Szabályzat rendelkezéseit, eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának és a Vbt. rendelkezéseinek. A Választottbírószág nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem.

A viszontkereset érdemi vizsgálata elmaradt.

Eljárási szabálysértésként előadták, hogy a választottbíróági eljárás felperese (továbbiakban alperes) egy **P.**-ban aláírt, de nem hitelesített meghatalmazást csatolt a benyújtott beadványához.

A Választottbíróóság ítélete az eljárás felpereseként olyan névvel jelölt meg céget, amely az ítélet meghozatalakor már nem is létezett, az ítélet meghozatalakor a választottbíróági felperes már nem volt a követelés jogosultja.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta, hogy a felperések ne adhatták volna elő az ügyüket a választottbíróági eljárásban, illetve hogy a tisztességes eljáráshoz való joguk sérült volna. A választottbírói tanács tagjai feltárási kötelezettségüknek eleget tettek, önmagában az a tény, hogy a választottbírói névjegyzékben szerepelt az ügyvédi iroda egyik tagja, még nem jelenthette, hogy kizárt lenne az eljárásból a választottbírói tanács bármelyik választottbírája.

Előadta, hogy státusza és jogképessége jogosultként nem változott, kizárólag a neve módosult, cégjegyzékszám és székhelye változatlan maradt.

Állította, hogy a választottbíróági szerződés létrejött a felek között, egyébként a választottbíróági eljárásban ezt az alperesek (jelen eljárás felperesei) nem is vitatták.

A felperések nem fogyasztóként írták alá az adásvételi szerződést, és azzal együtt a választottbíróági szerződést.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte egyetemlegesen a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 1.270.000 Ft perköltséget, illetve az államnak felhívásra 1.464.000 Ft eljárási illetéket.

Az ítélet indokolásában elsőként - a semmisségi okra hivatkozás miatt - megállapította, hogy a felek között létrejött a választottbíróági szerződés, azt a felek kölcsönösen megtárgyalták. Utalt arra, hogy a választottbíróági eljárásban jogi képviselővel eljáró felek nem kifogásolták a választottbíróági eljárást, maguk is jogot érvényesítettek a viszontkereset indításával.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja körében az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek az eljárási jogaikat gyakorolhatták - a választottbíróági szerződés, a keresetindítás, a Vbt. és az Eljárási Szabályzat rendelkezései által behatárolt körben. A feleknek egyformán lehetőségük volt kérelmeik előadására és bizonyítási eszközeik megjelölésére. A Választottbíróóság a felek által előterjesztett valamennyi kérelemről döntött. Az Eljárási Szabályzat 35. § (4) bekezdésével összhangban a bizonyítás módjáról a Választottbíróóság maga dönthetett.

A Választottbíróság eljárási cselekményeiből nem állapítható meg, hogy a Vbt. 34. § (1) bekezdéséből fakadó kötelezettségének teljesítését elmulasztotta volna. A felek számára a tárgyaláson lehetőség volt az ügyük előadására.

A Választottbíróság a bizonyítás módját maga állapíthatta meg és a bizonyítékokat a választottbírák belső meggyőződésük szerint értékelhették.

A Választottbíróság az ítéletet indokolta, rögzítette a döntés alapjául szolgáló indokokat.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt érvénytelenítési ok körében kifejtette, hogy az érvénytelenítési kereset megindításával sem szerezhette meg az állam bírósága azt a jogot, hogy a felek közötti anyagi jogvita egyes körülményeit, vagy az anyagi jogvitát meghatározó egyes jogi tényeket akár közvetett módon megítélje.

A Választottbíróság a keresetet és a viszontkeresetet elbírálta. Az állam bírósága azt nem minősítheti, hogy a Választottbíróság helyesen vagy helytelenül, jobb vagy rosszabb döntést eredményező módon határozta meg a bizonyítás módját, vagy alkalmazta a magyar kötelmi jog egy-egy szabályát.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a választottbírósági felperes nem vesztette el a jogképességét, jogalanyisága - névváltozása és tulajdonosváltozása folytán - nem változott meg.

A választottbírák függetlenségével és pártatlanságával kapcsolatban megállapította, hogy a választottbírói tanács tagjai nem voltak képviselői a feleknek. Önmagában az a tény, hogy mindkét meghatalmazott iroda egy-egy tagja a választottbírói névjegyzékben szerepelt, de az anyagi jogvita megítélésében a választottbírói tanács részeseként nem vett részt, nem szolgálhat alapul annak megállapítására, hogy a Választottbíróság eljáró tanácsának tagjai feltárási kötelezettséggel tartoztak.

Nem önmagában a feltárási kötelezettség ilyen vagy olyan módon való teljesítése, illetve elmaradása lenne a Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontjával nevesített érvénytelenítési ok alapja, hanem az, hogy kizárt választottbíró vett részt az anyagi jogvita megítéléséhez vezető eljárásban, ilyenre azonban nem került sor.

A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontjában írt érvénytelenítési ok sem jelentheti, hogy az állam bírósága a választottbírósági szerződés rendelkezésétől eltérően visszavehetné a Választottbíróságtól az anyagi jogvita megítélésének jogát. Ennek az abszolút érvénytelenítési oknak a választottbírósági ítélet tartalmából kellene következnie. A választottbírósági ítélet vizsgálható csak a közrend szempontjából, e perben azonban bizonyítottan a választottbírósági ítélet tartalma a közrendbe nem ütközik. A Választottbíróság a magyar szerződéses jog szabályait nem ruházta fel olyan jogértelmezéssel, nem töltötte ki olyan tartalommal, amely az állam jogrendjében feltétlen alkalmazást igénylő alkotmányos szabályokat, a polgári jogviszonyokat is jellemző

alkotmányos alapelveket tagadta volna.

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben elsődlegesen kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemben foglaltak szerint a választottbíróági ítélet érvénytelenítését, valamint az alperes perköltségben való marasztalását.

Másodlagosan kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

Állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 72. §-át, 206. § (1) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 221-223. §-ait, 685. § d) pontját, a Vbt 2. § (3) bekezdését, 9. § (2) bekezdését, 11. §-át 17. §-át, 28. §-át, 33. §-át, 43. §-át, 55. § (1) bekezdés c) és e) pontját, valamint a (2) bekezdés b) pontját.

A Pp. 72. §-a sérelme körében állították, hogy az alperes jogi képviselte nem volt szabályos a per kezdetén, és jöllehet 2014. február 4-én már egy a Pp.-nek megfelelő meghatalmazást csatolt az alperes, melyben minden korábbi nyilatkozatot megerősített, illetve jóváhagyott, az utólagos megerősítést sem a Pp. sem a régi Ptk. nem ismeri.

A választottbíróági eljárásban sem volt szabályos, kellőképpen meghatalmazott választottbíróági felperesi képviselő, s ezzel sérült a Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja, illetve a közrend [Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pont]. A jogerős ítélet ezt a tényt nem tartalmazza. Emiatt a tisztességes eljáráshoz való joguk is megsérült [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés].

A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontja - a közrend sérelme - körében hivatkoztak arra is, hogy nem létező, törölt cégnevet tüntet fel a Választottbíróóság ítélete, s e tényről - törölt cégnév, kijavítási kérelem hiánya - semmit nem tartalmaz a jogerős ítélet.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdés b) pontja tekintetében hivatkoztak a választottbírói kapcsolat feltárásának elmaradására. Álláspontjuk szerint az a tény, hogy az alperest képviselő ügyvédi iroda egyik tagja a választottbírói névjegyzékben szerepel, a Vbt. 17. § (1) bekezdése szerint feltárási kötelezettség alá tartozik, és „e tételes jogszabályi rendelkezés abszolút megsértése sérti a függetlenség és pártatlanság követelményét, megfosztott bennünket a törvényes bíránktól, a tisztességes eljáráshoz való jogunktól”. Ez alapjaiban veszélyezteti a jogbiztonságot is.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdés b) pontja, valamint a Pp. 206. § és 221. § sérelme kapcsán - az Európai Bíróság C-168/05. számú ügyben hozott ítéletét megjelölve - arra hivatkoztak, hogy fogyasztónak minősülő magánszemélyek, és a

bíróság a választottbíróági kikötés tisztességtelenségét ilyen esetben hivatalból köteles észlelni.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontjának, a Pp. 164. §-ának, 206. §-ának és 221. §-ának sérelme, valamint a Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontjának sérelme kapcsán előadták, hogy nem tartalmaz érdemi indokolást a választottbíróági ítélet a 19-20. oldalán azzal kapcsolatban, hogy miért nem adott helyt a választottbíróági alperesek bizonyítási indítványainak. Amit tartalmaz, az csak egy formális, logikátlan, iratellenes magyarázat. A bizonyítás módját az eljáró tanács egyoldalúan, jogellenesen, a pártatlanság, a tisztességes eljárás alapelveibe ütköző módon állapította meg, ezért az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében nevesített, tisztességes eljáráshoz való joguk is sérült.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperesek kötelezését az alperes költségeinek a viselésére.

Állította, hogy az elsőfokú eljárásban benyújtott meghatalmazása megfelelő volt. A **P.**-ban kelt alperesi meghatalmazás **M.**-on való felhasználásához, az 1991. évi LXI. törvénnyel kihirdetett nemzetközi egyezmény 15. cikke alapján, semmilyen felülhitelesítésre, igazolására nem volt szükség. Ennek ellenére az alperes benyújtott egy meghatalmazást, melyet **M.** Nagykövetsége hitelesített. A Pp. 135. § (4) bekezdésére figyelemmel az eljárás során csatolt meghatalmazást az eljáró bíróság jogszerűnek ítélte. A felperesek által egyebekben előadottakra vonatkozóan fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett álláspontját.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértések nem valósultak meg.

A felperesek eljárási szabálysértésként *alaptalanul hivatkoztak arra*, hogy az alperes jogi képviselete az elsőfokú bíróság eljárása során nem volt szabályos, és - mivel utóbb ezt a szabálytalanságot nem lehet kiküszöbölni -, ezért az eljárás szabálytalan volt. A felpereseknek ez a jogi álláspontja több szempontból is téves.

Az alperes által hivatkozott 1991. évi LXI. törvény 15. cikk (1) bekezdése értelmében: „Az egyik Szerződő Fél illetékes hatósága által kiállított vagy hitelesített és hivatalos pecséttel, valamint a jogosult hivatalos személy aláírásával ellátott okiratok a másik Szerződő Fél területén minden további hitelesítés nélkül felhasználhatók. Ugyanez érvényes az okiratoknak - az illetékes hatóság által hitelesített - másolataira és fordításaira is.”

Az elsőfokú bíróság tehát nem sértette meg a Pp. 72. §-át azzal, hogy az alperes

által becsatolt, közjegyző által hitelesített meghatalmazás alapján a peres eljárást lefolytatta.

Téves az az álláspont is, hogy nem lehet a peres eljárás során utólag pótolni a meghatalmazást. E körben is helyesen hivatkozott az alperes a Pp. 135. § (4)-(5) bekezdésében foglaltakra, mely szerint ha a fél nevében megjelent meghatalmazott a képviseleti jogát, illetve a per viteléhez szükséges felhatalmazását nem igazolja, határidő tűzésével fel kell hívni annak utólagos csatolására. A perbeli esetben azonban az elsőfokú bíróság részéről ilyen felhívás szükségtelen volt, mert az alperes képviselője a képviseleti jogát megfelelően igazolta.

Alaptalanul hivatkoztak a felperesek érvénytelenítési okként [Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pont és 55. § (2) bekezdés b) pont, valamint Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] is arra, hogy a felperes képvisellete a választottbíróági eljárásban sem volt szabályos.

Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a jogi következtetésre, hogy a Választottbíróóság az Eljárási Szabályzatának keretei között szabályosan folytatta le az eljárást.

Az Eljárási Szabályzat 13. § (1)-(2) bekezdéséből megállapítható, hogy az Eljárási Szabályzat nem ragaszkodik a Pp. szigorú képviseleti rendelkezéseihez: a fél képviselőjeként a fél belátása szerint bárki eljárhat, és a Szabályzat szerint "kellőképpen" kell meghatalmazni a képviselőt. Ebből az a következtetés vonható le, amennyiben a választottbíróának nincs kétségük afelől, hogy a képviselő valóban a féltől kapta a meghatalmazását, akkor a peres eljárásokban megkívánt formalitásokat nem kell megkövetelniük. A Kúria utal arra, hogy már az EBH1999. 128. számú döntésében kiemelte, a választottbíróági eljárásnak a Pp. nem háttérjoga.

Az alperes nevének választottbíróági ítéletben való feltüntetése tekintetében - bár valóban megváltozott az alperes neve a választottbíróági eljárás megindítására irányuló kereset benyújtása és az ítélet meghozatala közötti időszakban - az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a név (tulajdonos) változása nem jelenti a jogosult jogi személy változását. A végrehajtási eljárásban igazolandó kérdéssé válik az alperes számára nevének megváltozása. Nem állapítható meg tehát ennek alapján sem a Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontja - közrend - sérelme, a jogerős ítélet helytállóan utasította el a keresetet ebben a körben is.

Ugyancsak helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a választottbírák feltárási kötelezettségével kapcsolatban, azt a Kúria megismételni nem kívánja. Utal azonban arra, hogy a felperesek által is hivatkozott Vbt. 17. § (1) bekezdése az eljáró választottbíró személyével kapcsolatos feltárási kötelezettséget írja elő. Az a tény, hogy „az alperest képviselő ügyvédi iroda egyik tagja a választottbírói névjegyzékben szerepel,” önmagában - a felperesek állításával ellentétben - a konkrét ügyben eljáró választottbírói tanács tagjai részéről nem eredményez feltárási kötelezettséget.

Az ugyanazon választottbírói listára nyert felvétel ugyanis nem teremt a választottbírói listára felvett személyek között olyan kapcsolatot, amely jogos kétséget ébreszthetne az eljáró tanács választottbírájának függetlensége vagy pártatlansága iránt. Így a felperesek alaptalanul állították a feltárási kötelezettség megvalósulását és alaptalanul sérelmezték a kötelezettség teljesítésének elmulasztását, s ezzel összefüggésben azt, hogy a jogerős ítélet nem érvénytelenítette a Választottbíróóság ítéletét a Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdés b) pontja alapján.

A felperesek arra is hivatkoztak, hogy fogyasztóként jártak el a szerződés megkötésekor, ezért a választottbíróági kikötés tisztességtelenségét hivatalból kellett volna a bíróságnak észlelnie. Az elsőfokú bíróság álláspontja e körben az volt, hogy a felek kölcsönösen megtárgyalták a szerződésnek ezt a részét - a választottbíróági kikötést - is, ezért annak tisztességtelensége nem állapítható meg.

A Kúria álláspontja szerint a felek által megkötött szerződés nem minősült fogyasztói szerződésnek. A régi Ptk. 2003. július 1-től hatályos 685. § e) pontjában fogalt fogalmi meghatározás szerint, fogyasztói szerződés az a szerződés, amely fogyasztó és olyan személy között jön létre, aki (amely) a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenysége körében köti.

A régi Ptk. 685. § d) pontja értelmében fogyasztó: a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személy.

A fogyasztói szerződés érvényességével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 2/2011. PK vélemény 1. pontja szerint a fogyasztót csak meghatározott relációban (jogviszonyban), akkor illeti meg magánjogi többletvédelem, ha fogyasztói szerződést köt, vagyis ha a gazdasági élet professzionális szereplőjével áll szemben.

A fent ismertetett rendelkezések értelmében a felek között létrejött üzletrész-adásvételi szerződésben a felperesek nem minősülnek fogyasztónak, s az általuk kötött szerződés nem fogyasztói szerződés. Jóllehet magánszemélyként kötötték meg a szerződést, azonban a gazdasági tevékenységük körében kötötték meg azt. A magánszemély gazdasági tevékenységének körébe tartozik ugyanis a kft.-ben lévő üzletrészének a gazdasági élet más szereplője részére történő átruházása.

Mindezek alapján a felperesek tekintetében nem alkalmazható a fogyasztókkal kapcsolatos többletvédelem. Téves ezért az az érvelésük, hogy fogyasztói minőségüket hivatalból is észlelnie kellett volna a bíróságnak, s az ennek elmulasztására alapított felülvizsgálati kérelmük - a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdés b) pontja, valamint a Pp. 206. § és 221. § megsértésére hivatkozás - is alaptalan.

A felperesek bizonyítási indítványainak Választottbíróóság által történt elutasítása, az indokolásának módja, s ezzel az ügy előterjeszthetőségéhez való joguk megsértése körében a felülvizsgálati kérelemben előadottak tekintetében a Kúria álláspontja a következő:

Tény, hogy a felperesek a Választottbíróóság elé terjesztették

bizonyítási indítványait, a Választottbíróság azokat mérlegelte, majd megindokolta miért utasította el azokat. Így a felperesek alaptalanul hivatkoznak arra, hogy a tisztességes eljáráshoz való joguk sérült.

A Kúria utal a BH2003. 127. I. eseti döntésben kifejtett álláspontjára, melyet továbbra is fenntart. Eszerint a Választottbíróságnak az a döntése, hogy a fél által megjelölt bizonyítási indítványnak helyt ad-e vagy sem, nem tartozik az ügy előterjesztheségének fogalmi körébe. Annak elbírálása, hogy a fél által kért bizonyítás szükséges-e, az érdemi döntés körébe tartozik, melyet azonban az állam bírósága - ahogyan azt helyesen az elsőfokú bíróság kifejtette - nem bírálhat felül. Ugyancsak helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a Választottbíróság ítélete nem ütközik a közrendbe. A jogerős ítéletben foglalt indokokkal e körben is egyetért a felülvizsgálati bíróság.

A kifejtett indokokra tekintettel a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okokból nem jogszabálysértő a jogerős ítélet, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesek felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely az alperes jogi képviselétével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-c) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel az alperes jogi képviselője által végzett tevékenységre is. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdése alapján a felperesek kötelesek az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

Budapest, 2015. január 27.

Dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Lakatosné dr. Gerzson Nóra s.k. bíró

